EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.8.2013
COM(2013) 595 final

2013/0285 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

ar ko dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs tiek pilnvarotas parakstīt un/vai ratificēt Starptautiskās jūrniecības organizācijas 1995. gada Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (turpmāk – *STCW-F* konvencija) tika pieņemta 1995. gada 7. jūlijā Starptautiskajā konferencē, kura notika Londonā no 1995. gada 26. jūnija līdz 7. jūlijam un kurā piedalījās 74 valstu valdības, kuru vidū bija 22 pašreizējās Eiropas Savienības dalībvalstis.

Īpaša konvencija attiecībā uz zvejas kuģu apkalpi bija nepieciešama tāpēc, ka SJO 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (*STCW* konvencija) darbības jomā cita starpā netika iekļauts zvejas kuģu personāls. *STCW* konvencija bija pirmais starptautiski atzītais instruments, ar kura palīdzību tika risināts jautājums par minimālajiem kompetences standartiem jūrniekiem. Konvenciju ieviesa ar Direktīvu 2008/106/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2012/35/ES.

STCW-F konvencijas mērķis ir nodrošināt, ka personāls uz zvejas kuģiem ir kvalificēts (ko pierāda oficiāls sertifikāts) un piemērots darbam (ko pierāda medicīniskā apskate), lai samazinātos iespējamie draudi dzīvības un/vai īpašuma drošībai uz jūras vai jūras videi darbību laikā uz jūras kuģiem. Šajā konvencijā paredzēts, ka darbiniekiem ir minimālas zināšanas konkrētos jautājumos un ka viņi minimālu laika posmu ir veikuši darba pienākumus uz kuģa.

Konvencijas mērķis ir arī panākt un saglabāt godīgus konkurences nosacījumus zvejniecības nozarē, sekmējot profesionālo izglītību. Zvejas kuģu personāla profesionālo kompetenci apstiprina saskaņā ar konvenciju.

Šie noteikumi ir obligāti tikai attiecībā uz kuģiem, kuru garums ir 24 metri un vairāk un kuru dzinēja jauda ir 750 kW vai lielāka, un attiecas uz kapteiņiem, virsniekiem, kuģa mehāniķiem un radiosakaru operatoriem. Tomēr valdības tiek aicinātas izveidot apmācības programmas matrožiem uz kuģiem, kuru garums ir 24 metri un vairāk, bet drošības pamatsagatavotības kurss ir obligāts visam zvejas kuģa personālam.

Saskaņā ar darba ņēmēju tiesībām uz pārvietošanās brīvību saistībā ar profesionālo kvalifikāciju Direktīvā 2005/36/EK ir izklāstīti skaidri noteikumi par savstarpēju atzīšanu starp dalībvalstīm saskaņā ar tā dēvēto "vispārējo atzīšanas sistēmu".

Direktīva attiecas uz ES pilsoņiem, kas vēlas strādāt citā dalībvalstī, kur attiecīgā profesija ir reglamentēta. Saskaņā ar vispārējo atzīšanas sistēmu ir jāveic darba meklētāju profesionālās kvalifikācijas, tostarp attiecīgās profesionālās pieredzes, salīdzinājums ar kvalifikāciju, kas prasīta uzņēmējā dalībvalstī. Salīdzināšanu veic, ievērojot stingri noteiktus termiņus. Tikai tad, ja pastāv būtiskas atšķirības, uzņēmēja dalībvalsts var noteikt kompensācijas pasākumus, kas var būt vai nu kvalifikācijas atbilstības pārbaude, vai adaptācijas laiks.

Direktīva attiecas uz visām reglamentētajām profesijām, izņemot, ja kādā konkrētā profesijā un saskaņā ar *lex specialis* principu atsevišķs tiesību akts atbilstīgi ES tiesību aktiem paredz citus īpašus noteikumus, kas tieši saistīti ar profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

Profesionālās darbības, kas saistītas ar *STCW-F* konvenciju, tiek reglamentētas vairumā dalībvalstu.

STCW-F konvencija neparedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, kas būtu līdzīga ar Direktīvu 2005/36/EK ieviestajai sistēmai. Gluži pretēji, *STCW-F* konvencija nepieļauj

tādu sertifikātu izmantošanu, ko izsniegušas valstis, kas nav konvencijas līgumslēdzējas puses. Tomēr dalībvalstīm ir pienākums ievērot ES tiesību aktus, proti, Direktīvas 2005/36/EK noteikumus.

Saskaņā ar Tiesas praksi *AETR* darbības jomā attiecībā uz ārējo kompetenci dalībvalstis bez Eiropas Savienības atļaujas nedrīkst ratificēt *STCW-F* konvenciju, jo noteikumi par tādu reglamentēto profesiju atzīšanu, kurās strādā ES pilsoņi uz zvejas kuģiem, ietekmē Eiropas Savienības ekskluzīvo kompetenci šajā jomā.

Tām dalībvalstīm, kuras jau ir ratificējušas konvenciju pirms ierosinātā lēmuma spēkā stāšanās, jāiesniedz SJO ģenerālsekretāram deklarācija, ar ko tās apliecina, ka konflikta gadījumā attiecībās starp dalībvalstīm noteicošie ir ES tiesību akti.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Nozaru sociālā dialoga komiteja jūras zvejas jomā ir mudinājusi Komisiju uzņemties iniciatīvas, kuru mērķis ir ātra *STCW-F* konvencijas īstenošana.

Citu starptautisku standartu attiecībā uz dzīves un darba apstākļiem zvejniecības nozarē, piemēram, SDO (Starptautiskās Darba organizācijas) Konvencijas par darbu zvejniecībā (Nr. 188), ratificēšanas un izpildes veicināšana atbilst Nozaru sociālā dialoga komitejas jūras zvejas jomā un Eiropas Komisijas darbībai. Konvencijas C Nr. 188 mērķis ir nodrošināt, lai zvejniekiem būtu pienācīgi darba apstākļi.

Pašlaik Komisija izvērtē jūras zvejniecības nozares ES sociālo partneru lūgumu īstenot to 2013. gada 8. maija Nolīgumu par SDO konvencijas C Nr. 188 noteikumu transponēšanu saskaņā ar LESD 155. pantu.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

Ietekmes novērtējums

Neattiecas.

Tāpēc nav nepieciešamības apsvērt vairākas iespējas.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Ņemot vērā to, ka profesionālās kvalifikācijas atzīšana ir Eiropas Savienības kompetencē, dalībvalstis nevar ratificēt konvenciju bez Eiropas Savienības atļaujas. Komisija ierosina, ka Padomei būtu jāpilnvaro dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs ratificēt *STCW-F* konvenciju.

Atļauju dalībvalstīm piešķir ar nosacījumu, ka tās, deponējot savu ratifikācijas dokumentu, formulē atrunu, ka dalībvalstis savstarpējās attiecībās turpina piemērot Eiropas Savienības tiesību aktus.

Tās dalībvalstis, kuras jau ir ratificējušas konvenciju, iesniedz SJO ģenerālsekretāram deklarāciju, ar kuru paziņo, ka attiecībās starp dalībvalstīm piemēro Savienības tiesību aktus attiecībā uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

Tādēļ ierosinātais lēmums dos iespēju dalībvalstīm un mudinās tās nekavējoties veikt visus ratificēšanai nepieciešamos pasākumus.

Juridiskais pamats

43. panta 2. punkts, 46. pants, 53. panta 1. punkts un 62. pants saistībā ar LESD 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta v) punktu.

Subsidiaritātes princips

Priekšlikums ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu pilnībā nepiemēro.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Neattiecas.

Neattiecas.

Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes lēmums.

Citi juridiskie līdzekļi nebūtu piemēroti.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5. PAPILDINFORMĀCIJA

Sīkāks priekšlikuma skaidrojums

Neattiecas.

2013/0285 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

ar ko dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs tiek pilnvarotas parakstīt un/vai ratificēt Starptautiskās jūrniecības organizācijas 1995. gada Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu, 46. pantu, 53. panta 1. punktu un 62. pantu saistībā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta v) punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu,

tā kā:

(1) Starptautiskās jūrniecības organizācijas (turpmāk "SJO") Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (turpmāk "konvencija") tika pieņemta 1995. gada 7. jūlijā Starptautiskajā konferencē, kuru SJO organizēja Londonā un kurā 22 dalībvalstu delegācijas, kas piedalījās konferencē, balsoja par tās pieņemšanu.

(2) Konvencija ir milzīgs ieguldījums zvejniecības nozarē starptautiskā līmenī – tā veicina dzīvības un īpašuma drošību uz jūras un jūras vides aizsardzību, un tādēļ ir vēlams, lai tās noteikumus piemērotu iespējami drīz.

(3) Jūras zveja ir viena no bīstamākajām profesijām, un tādējādi atbilstoša apmācība un kvalifikācija ir būtisks līdzeklis negadījumu skaita samazināšanai. Drošāka darba vide padarīs zvejas kuģu personāla darbvietas pievilcīgākas Eiropas zivsaimniecības nozares interesēs saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku. Konvencijas mērķis ir konkrēti jūras vides aizsardzība, kas ir kopējās zivsaimniecības politikas mērķis.

(4) Saistībā ar zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumiem ar trešām valstīm ir svarīgi, lai apkalpes locekļiem uz kuģiem, kas kuģo zem kādas ES dalībvalsts karoga, būtu atbilstoša profesionālā kvalifikācija, ko pierāda apstiprināti sertifikāti, un tas atvieglotu pieņemšanu darbā saskaņā ar nolīgumos paredzētajiem nosacījumiem.

(5) Eiropas Parlaments, Padome un Komisija sekmē drošību jūrā un drošību darbā, kā arī profesionālās kvalifikācijas uzlabošanu darba ņēmējiem uz zvejas kuģiem. ES finansiāli atbalsta apmācību zvejniecības nozarē, jo īpaši ar Zivsaimniecības fonda starpniecību.

(6) Daži konvencijas panti ir Savienības ekskluzīvā kompetencē attiecībā uz Savienības noteikumiem par noteiktu kategoriju zvejas kuģu apkalpes profesionālās kvalifikācijas atzīšanu un ietekmē Līguma noteikumus un Savienības sekundāros tiesību aktus, jo

īpaši 2005. gada 7. septembra Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu[1], kā tā ir spēkā.

(7) Savienība nevar ratificēt konvenciju, jo tā nav SJO dalībvalsts, un konvencijā nav iekļauta klauzula, kas ļautu reģionālai ekonomikas integrācijas organizācijai, kuru veido suverēnas valstis un kura ir kompetenta noteiktos jautājumos, ko regulē šī konvencija, parakstīt, pieņemt, apstiprināt konvenciju vai tai pievienoties.

(8) Dažas dalībvalstis vēl nav parakstījušas konvenciju, savukārt citas valstis jau to ir ratificējušas un deponējušas ratifikācijas dokumentu. Kopējās zivsaimniecības politikas interesēs dalībvalstīm, kas vēl nav parakstījušas vai ratificējušas konvenciju, tas būtu jāizdara pēc iespējas drīzāk.

(9) Tādēļ saskaņā ar šajā lēmumā paredzētajiem nosacījumiem dalībvalstis, kurām ir saistoši Savienības tiesību aktu noteikumi par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, tiek pilnvarotas attiecīgā gadījumā parakstīt un ratificēt konvenciju Savienības interesēs,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Dalībvalstīm attiecībā uz tām daļām, kas ietilpst Eiropas Savienības kompetencē, ir atļauts parakstīt un/vai ratificēt Starptautiskās Jūrniecības organizācijas 1995. gada Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem, kas pieņemta 1995. gada 7. jūlijā.

Šā panta pirmajā daļā minētā atļauja ir atkarīga no tā, vai dalībvalsts – konvencijas parakstīšanas brīdī un/vai deponējot ratifikācijas dokumentu – SJO ģenerālsekretāram iesniedz atrunu, ka attiecībās starp dalībvalstīm piemēro Savienības tiesību aktus, kas attiecas uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

2. pants

Tās dalībvalstis, kas ir ratificējušas konvenciju jau pirms šā lēmuma spēkā stāšanās, neformulējot atrunu, deponē deklarāciju, ar ko tās apliecina, ka attiecībās starp dalībvalstīm piemēro Savienības tiesību aktus, kas attiecas uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

3. pants

Dalībvalstis veic nepieciešamo, lai pēc iespējas drīzāk, vēlams līdz 2013. gada 31.decembrim, deponētu konvencijas ratifikācijas dokumentu Starptautiskās Jūrniecības organizācijas ģenerālsekretāram. Padome pārskatīs ratifikācijas gaitu 2014. gada janvārī.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

[1] OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs